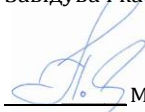

ПОЛТАВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ЕКОНОМІКИ І ТОРГІВЛІ

Навчально-науковий інститут денної освіти
Кафедра туристичного та готельного бізнесу

ЗАТВЕРДЖУЮ
Завідувач кафедри

М.М. Логвин

(підпис)

27 червня 2025 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА

навчальної дисципліни	«Спеціалізований туризм (спортивний, лікувально- оздоровчий)»
освітня програма/ спеціалізація	«Туризм» <i>(назва)</i>
спеціальність	242 Туризм і рекреація <i>(код, назва спеціальності)</i>
галузь знань	24 Сфера обслуговування <i>(код, назва галузі знань)</i>
ступінь вищої освіти	бакалавр <i>(молодший бакалавр, бакалавр, магістр, доктор філософії)</i>

Робоча програма навчальної дисципліни схвалена та рекомендована до використання в освітньому процесі на засіданні кафедри туристичного та готельного бізнесу
Протокол засідання кафедри від 27 червня 2025 р., № 11

Укладач програми:

Карпенко Н. М., доцент., доцент кафедри туристичного та готельного бізнесу
Полтавського університету економіки і торгівлі.

ПОГОДЖЕНО:

Гарант освітньої програми спеціальності «Туризм»
ступеня бакалавр

_____. О.О. Тараненко
(підпис)

ЗМІСТ

Розділ 1. Загальна характеристика навчальної дисципліни.....	4
Розділ 2 Перелік компетентностей, які забезпечує дана навчальна дисципліна, програмні результати навчання.....	5
Розділ 3. Програма навчальної дисципліни.....	7
Розділ 4. Тематичний план навчальної дисципліни	11
Розділ 5. Система оцінювання знань студентів.....	33
Розділ 6. Інформаційні джерела	31
Розділ 7. Програмне забезпечення навчальної дисципліни.....	38

Розділ 1. Загальна характеристика навчальної дисципліни

Таблиця 1. Опис навчальної дисципліни «Спеціалізований туризм (Спортивний, лікувально-оздоровчий)»

Місце в структурно-логічній схемі підготовки	<i>Пререквізити:</i> Географія туризму (Географія туризму), Географія туризму (Рекреаційні комплекси світу); <i>Постреквізити:</i> Організація туризму (Організація туристичних подорожей), Організація туризму (Туроперейтинг)
Мова викладання	українська
Статус дисципліни	обов'язкова
Курс/семестр вивчення	2/4
Кількість кредитів ЄКТС/кількість модулів	4/2
Денна форма навчання:	
Кількість годин: – загальна кількість: 120.	
- лекції: 16	
- практичні (семінарські, лабораторні) заняття: 32	
- самостійна робота: 72	
- вид підсумкового контролю (ПМК, екзамен): екзамен	
Заочна форма навчання:	
Кількість годин: – загальна кількість: 120.	
- лекції: 4.	
- практичні (семінарські, лабораторні) заняття: 4.	
- самостійна робота: 112.	
- вид підсумкового контролю (ПМК, екзамен): екзамен	

Розділ 2. Перелік компетентностей, які забезпечує навчальна дисципліна, програмні результати навчання

Метою дисципліни є формування у студентів цілісного уявлення про умови та фактори розвитку екологічного, спортивного та лікувально-оздоровчого туризму, їх суспільне значення, специфіку, форми, принципи та сучасні технології проектування й просування екологічних, спортивних й лікувально-оздоровчих турів.

Таблиця 2. Перелік компетентностей та програмні результати навчання

Компетентності, якими повинен оволодіти студент	Програмні результати навчання
• здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні (K01); • здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя (K02); • здатність діяти соціально відповідально та свідомо (K03); • здатність до критичного мислення, аналізу і синтезу (K04); • прагнення до збереження навколишнього середовища (K05); • знання та розуміння предметної області та розуміння специфіки професійної діяльності (K15);	• знати і розуміти основні форми і види туризму, їх поділ (ПР03); • пояснювати особливості організації рекреаційно-туристичного простору (ПР04); • аналізувати рекреаційно-туристичний потенціал території (ПР05); • застосовувати у практичній діяльності принципи і методи організації та технології обслуговування туристів (ПР06); • ідентифікувати туристичну документацію та вміти правильно нею користуватися (ПР08); • організовувати процес обслуговування споживачів туристичних послуг на основі використання сучасних інформаційних, комунікаційних і сервісних технологій та дотримання стандартів якості і норм безпеки (ПР09); • діяти у відповідності з принципами соціальної відповідальності та громадянської свідомості (ПР16); • адекватно оцінювати свої знання і застосовувати їх в різних професійних ситуаціях (ПР18); • професійно виконувати завдання в невизначених та екстремальних ситуаціях (ПР22).

• здатність аналізувати рекреаційно-туристичний потенціал територій (K17); • розуміння сучасних тенденцій і регіональних пріоритетів розвитку туризму в цілому та окремих його форм і видів (K19); • розуміння процесів організації туристичних подорожей і комплексного туристичного обслуговування (готельного, ресторанного, транспортного, екскурсійного, рекреаційного (K20); • здатність розробляти, просувати, реалізовувати та організовувати споживання туристичного продукту (K21); • здатність забезпечувати безпеку туристів у звичайних та складних форс-мажорних обставинах (K23); • здатність діяти у правовому полі, керуватися нормами законодавства (K29).	
---	--

Розділ 3. Програма навчальної дисципліни

Модуль 1. Концептуальні засади організації та основні регіони розвитку спортивного туризму у світі та в Україні

Тема 1. Сутнісні характеристики, різновиди та особливості розвитку спортивного туризму у світі та в Україні

Сутність, функції, історичні аспекти розвитку, форми та види спортивного туризму. Функції спортивного туризму. Історія розвитку спортивного туризму у світі та в Україні. Природно-ресурсна база розвитку спортивного туризму у світі та в Україні. Нормативно-правова база розвитку спортивного туризму в Україні.

Тема 2. Основи топографічної підготовки та спортивного орієнтування в спортивних походах

Види орієнтування в спортивному туризмі. Призначення топографічних карт та використання в спортивному туризмі. Основні типові форми рельєфу та їх позначення на топографічних картах. Способи вимірювання за картою відстані, площі, висоти точки. Азимут та його використання в орієнтуванні на місцевості. Специфіка орієнтування за допомогою природних орієнтирів. Сучасні методи орієнтування у спортивних походах.

Тема 3. Технологія розробки, організації та проведення спортивних турів

Специфіка організації спортивних турів. Класифікація туристичних маршрутів. Вимоги до розробки спортивних маршрутів. Знакування спортивних маршрутів. Категорійні та некатегорійні походи. Індивідуальне, групове та спеціальне спорядження у спортивному туризмі. Значення фізичної підготовки для безпечного проходження спортивного маршруту. Вимоги до керівника групи.

Тема 4. Характерні риси та особливості організації окремих видів спортивного туризму

Особливості розробки, організації та проведення пішохідного, водного, гірського, лижного, гірськолижного, велосипедного туризму. Особливості спелеотурів. Основні регіони розвитку різних видів спортивного туризму в Україні та в світі.

Тема 5. Етика та безпека в спортивному туризмі

Чинники та види небезпеки у спортивному туризмі. Психологічний та медичний аспекти подолання екстремальних ситуацій. Першочергові заходи у разі втрати спорядження та орієнтування. Домедична допомога потерпілому. Технології мінімізації негативного впливу на навколишнє середовище під час спортивних походів. Екологічне виховання туристів як необхідна умова безпеки туристичних подорожей.

Модуль 2. Лікувально-оздоровчий туризм як вид туристичної діяльності

. Тема 6. Концептуальні засади розвитку лікувально-оздоровчого туризму

Місце лікувально-оздоровчого туризму в структурі туристичної діяльності. Історія розвитку лікувально-оздоровчого туризму у світі та в Україні. Понятійно-термінологічний апарат лікувально-оздоровчого туризму: «лікувальний туризм», «оздоровчий туризм», «медичний (клінічний)» туризм, «санаторно-курортне лікування», «курорт», «бальнеологічні ресурси». Основні напрями та структура лікувально-оздоровчого туризму. Особливості лікувально-оздоровчого туризму як напрями туристичної діяльності. Сучасні тенденції розвитку організації лікувально-оздоровчого туризму.

Тема 7. Ресурсна база лікувально-оздоровчого туризму

Фактори розвитку лікувально-оздоровчого туризму. Природні ресурси як основа розвитку лікувально-оздоровчої діяльності: клімат, рельєф, мінеральні та термальні води, лікувальні грязі, поверхневі прісні води, морські басейни, біоценози та ін.. Інфраструктурні ресурси лікувально-оздоровчого туризму: санаторно-курортне господарство, типи курортів, види лікувально-оздоровчих закладів. Роль людських ресурсів в організації лікувально-оздоровчого туризму. Вимоги до персоналу в лікувально-оздоровчих туристичних закладах.

Тема 8. Сучасні методи та технології в лікувально-оздоровчому туризмі

Сучасні напрями санаторно-курортного лікування: бальнеолікування, пелотерапія, кліматотерапія, аеротерапія, таласотерапія, дієтотерапія, кінезітерапія, фізіотерапія, нетрадиційні методи оздоровлення. СПА-технології в програмах лікувально-оздоровчих турів. Поняття про медичний (клінічний) туризм). Особливості проектування лікувально-оздоровчих турів. Організація просування (реалізації) лікувально-оздоровчих турів. Реабілітація в лікувально-оздоровчому туризмі.

Тема 9. Лікувально-оздоровчий туризм в країнах Європи

Особливості розвитку лікувально-оздоровчого туризму в країнах Західної Європи. Просторова організація лікувально-оздоровчого туризму в країнах Східної Європи. Основні центри лікувально-оздоровчого туризму в Середземноморському рекреаційно-туристичному районі. Чинники розвитку та кластери медичного туризму в Німеччині, Польщі, Італії, Швейцарії, Бельгії, Великобританії, Австрії, Чехії, скандинавських країнах.

Тема 10. Лікувально-оздоровчий туризм в країнах Азії та Тихоокеанського регіону

Особливості розвитку лікувально-оздоровчого туризму в країнах Південно-Західної Азії (Туреччина, Кіпр, ОАЕ, Ізраїль та ін.). Основні центри медичного (клінічного) туризму в Туреччині та Ізраїлі. Найбільші центри лікувально-оздоровчого туризму в країнах Південної Азії (Індія, Непал, Бангладеш, Шрі-Ланка,

Мальдівська Республіка). Традиційні та нетрадиційні лікувально-оздоровчі технології в країнах Східної та Південно-Східної Азії (Таїланд, В'єтнам, Малайзія, Сінгапур). Сучасні тенденції розвитку лікувально-оздоровчого туризму в країнах Закавказзя та Центральної Азії. Ресурси лікувально-оздоровчого туризму в Австралії. Приморські кліматичні курорти Австралії – Золотий Берег, Дейд-рим- Айленд, Кернс. Можливості розвитку лікувально-оздоровчого та медичного туризму в Новій Зеландії

Тема 11. Лікувально-оздоровчий туризм в країнах Американського, Африканського та Близькосхідного регіонів

Фактори розвитку лікувально-оздоровчого туризму в країнах Північної, Центральної та Південної Америки. Найбільші центри лікувально-оздоровчого туризму: США – Маммот-Спрингс, Хайбер-Спрингс, Саратога – Спрингс, Колорадо-Спрингс, Хот-Спрингс, Маут-Клеменс, Палм-Міпрингс, Лонг-Біч; Канади – Сент-Катарінс, Банф; Аргентини- Вільявісенсіо, Терма-де-Копаху; Куби – Варадеро, Гавана (Тарара); Чилі – Термас-де-Чильян, Лос-Ріос. Фактори розвитку лікувально-оздоровчого туризму в країнах Африки. Курорти Тунісу та Марокко, приморські кліматичні курорти Єгипту, ОАЕ. Центри лікувально- оздоровчого туризму в Кенії та ПАР. Медичний (клінічний) туризм в США та на Кубі.

Тема 12. Територіальна організація лікувально-оздоровчого туризму в Україні

Фактори розвитку лікувально-оздоровчого туризму в Україні. Типи курортів в Україні та їх розміщення. Лікувальний профіль санаторно-курортних закладів: лікування системи кровообігу; лікування захворювань нервової системи; лікування захворювань органів травлення; лікування органів дихання, лікування захворювань опорно-рухового апарату; лікування органів сечостатевої та ендокринної системи. Найбільші лікувально-оздоровчі туристичні дестинації України: на заході (Трускавець, Моршин, Ворохта, Любень Великий, Немирів, Синяк, Черче, Саян, Шкло, Яремче), на півночі та північному сході країни (Березовські Мінеральні води, Горинь, Качанівка, Рай-Оленівка), в центральній частині (Миргород, Пуща-Водиця, Біла Церква, Боярка, Ворзель, Соснівка, Хмільник), на півдні (Одеська група курортів, Очаків, Бердянськ, Гопри, Приморськ, Скадовськ, Кирилівка, Євпаторія, Саки, Ялта, Алушка, Алушта). Сучасний стан та перспективи розвитку медичного (клінічного) туризму в Україні. Проблеми та перспективи розвитку лікувально-оздоровчого туризму в умовах війни та повоєнного відновлення

Розділ 4. Тематичний план навчальної дисципліни

Таблиця 4.1 Тематичний план навчальної дисципліни (денна форма навчання)

Назва теми (лекції) та питання теми (лекції)	Кількість годин	Назва теми та питання практичного заняття	Кількість годин	Завдання самостійної роботи у розрізі тем	Кількість годин
<i>Модуль 1. Теоретико-методологічні основи, особливості організації та основні регіони й центри розвитку екологічного та спортивного туризму</i>					
Тема 1 (Лекція1). Сутнісні характеристики, різновиди та особливості розвитку спортивного туризму у світі та в Україні 1. Сутнісні характеристики спортивного туризму. 2. Види спортивного туризму. 3. Ресурсна база та основні регіони розвитку спортивного туризму у світі та в Україні	2	Практичне заняття 1. Сутнісні характеристики, різновиди та особливості розвитку спортивного туризму у світі та в Україні 1. Сутнісні характеристики 2. Історія розвитку спортивного туризму у світі. 3. Види спортивного туризму. 4. Ресурсна база та основні регіони розвитку спортивного туризму у світі та в Україні	2	. Підготувати доповідь на тему: «Нормативно-правова база розвитку спортивного туризму в Україні». Історія розвитку спортивного туризму в Україні.	4

Назва теми (лекції) та питання теми (лекції)	Кількість годин	Назва теми та питання практичного заняття	Кількість годин	Завдання самостійної роботи у розрізі тем	Кількість годин
Тема 2 . Основи топографічної підготовки та спортивного орієнтування в спортивних походах 1. Сутність та види орієнтування в спортивному туризмі. 2. Використання топографічних карт у спортивному туризмі. 3. Орієнтування на місцевості за природними орієнтирами.	-	Практичне заняття 2. Основи топографічної підготовки та спортивного орієнтування в спортивних походах 4. Сутність та види орієнтування в спортивному туризмі. 5. Використання топографічних карт у спортивному туризмі. 6. Орієнтування на місцевості за природними орієнтирами. Сучасні технічні методи орієнтування у спортивному туризмі	2	Охарактеризуйте специфічні умовні знаки на картах для змагань у пішохідному, лижному та велотуризмі.	6
Тема 3 (Лекція 2). Технологія розробки, організації та проведення спортивних турів 1. Специфіка організації спортивних турів 2. Класифікація та вимоги до розробки спортивних маршрутів	2	Практичне заняття 3. Технологія розробки, організації та проведення спортивних турів 1. Специфіка організації спортивних турів 2. Класифікація туристичних маршрутів	2	Підготувати доповіді на теми: «Роль знакування у спортивних походах» «Значення фізичної підготовки для безпечного проходження спортивного маршруту».	6

Назва теми (лекції) та питання теми (лекції)	Кількість годин	Назва теми та питання практичного заняття	Кількість годин	Завдання самостійної роботи у розрізі тем	Кількість годин
3. Категорійні та некатегорійні походи. 4. Індивідуальне, групове та спеціальне спорядження у спортивному туризмі		3. Вимоги до розробки спортивних маршрутів. 4. Знакування спортивних маршрутів. 5. Варіанти вибору маршруту та психологічні аспекти комплектування групи. 6. Вимоги до керівника групи..			
Тема 4. (Лекція 3.) Характерні риси та особливості організації окремих видів спортивного туризму 1. Особливості розробки, організації та проведення пішохідного, водного, гірського, лижного, гірськолижного, велосипедного туризму. 2. Основні регіони розвитку різних видів спортивного туризму в світі 3. Основні регіони розвитку різних видів спортивного туризму в Україні	2	Практичне заняття 4-5. Характерні риси та особливості організації різних видів спортивного туризму 1. Особливості розробки, організації та проведення пішохідного, водного, гірського, лижного, гірськолижного, велосипедного туризму. 2. Основні регіони розвитку різних видів спортивного туризму в світі 3. Основні регіони розвитку різних видів спортивного туризму в Україні	4	Підготувати доповідь на тему: «Розвиток спортивного туризму в регіоні України» (за вибором студента – обирається одна із адміністративних областей)	8

Назва теми (лекції) та питання теми (лекції)	Кількість годин	Назва теми та питання практичного заняття	Кількість годин	Завдання самостійної роботи у розрізі тем	Кількість годин
Тема 5. (Лекція 4) Етика та безпека в спортивному туризмі 1. Чинники та види небезпеки в спортивному туризмі 2. Психологічний та медичний аспекти подолання екстремальних ситуацій. 3. Технології мінімізації негативного впливу на навколишнє середовище в спортивному туризмі		Практичне заняття 6. Етика та безпека в спортивному туризмі 1. Чинники та види небезпеки в спортивному туризмі 2. Психологічний та медичний аспекти подолання екстремальних ситуацій. 3. Домедична допомога у разі травмувань та інших наслідків надзвичайних ситуацій. 4. Першочергові заходи у разі втрати спорядження. 5. Першочергові заходи у разі втрати орієнтування 6. Технології мінімізації негативного впливу на навколишнє середовище в спортивному туризмі	2	Підготувати доповідь на тему: «Підготовка до походу та особиста гігієна в спортивних турах».	6
<i>Модуль 2. Лікувально-оздоровчий туризм як вид туристичної діяльності</i>					
Тема 6. (Лекція 5) Концептуальні засади розвитку лікувально-оздоровчого туризму 1. Місце лікувально-оздоровчого	2	Практичне заняття 7 Концептуальні засади розвитку лікувально-оздоровчого туризму 1. Місце лікувально-	2	Скласти словник термінів: «лікувальний туризм», «оздоровчий туризм», «медичний (клінічний)»	6

Назва теми (лекції) та питання теми (лекції)	Кількість годин	Назва теми та питання практичного заняття	Кількість годин	Завдання самостійної роботи у розрізі тем	Кількість годин
туризму в структурі туристичної діяльності. Основні сутнісні характеристики 2. Сучасні тенденції розвитку лікувально-оздоровчого туризму у світі та в Україні 3. Основні терміни та поняття 4. Нормативно-правова база розвитку лікувально-оздоровчого туризму в Україні		оздоровчого туризму в структурі туристичної діяльності. 2. Основні сутнісні характеристики та особливості лікувально-оздоровчого туризму 3. Сучасні тенденції розвитку лікувально-оздоровчого туризму у світі та в Україні 4. Основні термінологічні суперечності 5. Нормативно-правова база розвитку лікувально-оздоровчого туризму в Україні		туризм, «санаторно-курортне лікування», «курорт», «бальнеологічні ресурси». «Зробити порівняльну характеристику сучасних моделей організації лікувально-оздоровчого туризму у світі»	
Тема 7 (Лекція 6). Ресурсна база лікувально-оздоровчого туризму 1. Природні ресурси як основа розвитку лікувально-оздоровчої діяльності: клімат, рельєф, мінеральні та термальні води, лікувальні грязі, поверхневі прісні води, морські басейни, біоценози та ін.. 2. Інфраструктурні ресурси	2	Практичне заняття 8. Ресурсна база лікувально-оздоровчого туризму 1. Природні ресурси як основа розвитку лікувально-оздоровчої діяльності: клімат, рельєф, мінеральні та термальні води, лікувальні грязі, поверхневі прісні води, морські басейни, біоценози та ін.	2	Підготувати доповідь на тему «Лікувально-оздоровчі властивості компонентів природного середовища та їх вплив на організм людини»	6

Назва теми (лекції) та питання теми (лекції)	Кількість годин	Назва теми та питання практичного заняття	Кількість годин	Завдання самостійної роботи у розрізі тем	Кількість годин
лікувально-оздоровчого туризму: санаторно-курортне господарство, типи курортів, види лікувально-оздоровчих закладів. 3. Вимоги до персоналу в лікувально-оздоровчих туристичних закладах.		2. Інфраструктурні ресурси лікувально-оздоровчого туризму: санаторно-курортне господарство, типи курортів, види лікувально-оздоровчих закладів. 3. Вимоги до персоналу в лікувально-оздоровчих туристичних закладах.			
Тема 8 (Лекція 7). Сучасні методи та технології в лікувально-оздоровчому туризмі 1. Сучасні напрями санаторно-курортного лікування. 2. Особливості проектування лікувально-оздоровчих турів. 3. Поняття про медичний (клінічний туризм). 4. Реабілітація в лікувально-оздоровчому туризмі.	2	Практичне заняття 9. Сучасні методи та технології в лікувально-оздоровчому туризмі 1. Сучасні напрями санаторно-курортного лікування. 2. Особливості проектування лікувально-оздоровчих турів 3. СПА-технології в програмах лікувально-оздоровчих турів. 4. Поняття про медичний (клінічний туризм). 5. Реабілітація в лікувально-оздоровчому туризмі	2	Підготувати доповідь на тему: «Нетрадиційні оздоровчі методи в лікувально-оздоровчих програмах»;	6

Назва теми (лекції) та питання теми (лекції)	Кількість годин	Назва теми та питання практичного заняття	Кількість годин	Завдання самостійної роботи у розрізі тем	Кількість годин
		6. Організація просування (реалізації) лікувально-оздоровчих турів. 7. Документообіг в лікувально-оздоровчому туризмі			
Тема 9. Лікувально-оздоровчий туризм в Європі 1. Особливості та чинники розвитку лікувально-оздоровчого туризму в країнах Західної Європи. 2. Просторова організація лікувально-оздоровчого туризму в країнах Східної Європи. 3. Чинники розвитку та основні дестинації лікувально-оздоровчого туризму в країнах Північної та Південної Європи	-	Практичне заняття 10-11. Лікувально-оздоровчий туризм в Європі 1. Особливості розвитку лікувально-оздоровчого туризму в країнах Західної Європи. 2. Просторова організація лікувально-оздоровчого туризму в країнах Східної Європи. 3. Основні центри лікувально-оздоровчого туризму в країнах Північної Європи. 4. Чинники розвитку та основні дестинації лікувально-оздоровчого туризму в країнах Південної Європи	4	Підготувати доповідь на тему: «Розвиток лікувально-оздоровчого туризму в одній із європейських країн» «Країни, що спеціалізуються на медичному туризмі».	6

Назва теми (лекції) та питання теми (лекції)	Кількість годин	Назва теми та питання практичного заняття	Кількість годин	Завдання самостійної роботи у розрізі тем	Кількість годин
Тема 10. Лікувально-оздоровчий туризм в країнах Азії та Тихоокеанського регіону 1. Особливості розвитку лікувально-оздоровчого туризму в країнах Південно-Західної Азії. 2. Основні центри лікувально-оздоровчого та медичного (клінічного) туризму в Туреччині та Ізраїлі. 3. Найбільші дестинації лікувально-оздоровчого туризму в країнах Південної Азії. 4. Традиційні та нетрадиційні лікувально-оздоровчі технології в країнах Східної та Південно-Східної Азії. 5. Сучасні тенденції розвитку лікувально-оздоровчого туризму в країнах Австралії та Новій Зеландії	-	Практичне заняття 12-13. Лікувально-оздоровчий туризм в країнах Азії 1. Особливості розвитку лікувально-оздоровчого туризму в країнах Південно-Західної Азії. 2. Основні центри медичного (клінічного) туризму в Туреччині та Ізраїлі. 3. Найбільші центри лікувально-оздоровчого туризму в країнах Південної Азії. 4. Традиційні та нетрадиційні лікувально-оздоровчі технології в країнах Східної та Південно-Східної Азії. 5. Сучасні тенденції розвитку лікувально-оздоровчого туризму в країнах Закавказзя та Центральної Азії. 6. Сучасні тенденції розвитку лікувально-оздоровчого туризму в країнах Австралії та Новій Зеландії	4	Підготувати доповідь на тему: «Розвиток лікувально-оздоровчого туризму в одній із країн Азійсько-Тихоокеанського туристичного регіону»	6

Назва теми (лекції) та питання теми (лекції)	Кількість годин	Назва теми та питання практичного заняття	Кількість годин	Завдання самостійної роботи у розрізі тем	Кількість годин
Тема 11. Лікувально-оздоровчий туризм в країнах Американського туристичного регіону 1. Фактори розвитку лікувально-оздоровчого туризму в країнах Північної, Центральної та Південної Америки. 2. Найбільші центри лікувально-оздоровчого туризму США. 3. Фактори розвитку лікувально-оздоровчого туризму в країнах Африки 4. Розвиток лікувально-оздоровчого туризму в країнах Близькосхідного регіону	-	Практичне заняття 14. Лікувально-оздоровчий туризм в країнах Американського туристичного регіону 1. Фактори розвитку лікувально-оздоровчого туризму в країнах Північної, Центральної та Південної Америки. 2. Найбільші центри лікувально-оздоровчого туризму США. 3. Медичний (клінічний) туризм в регіоні. 4. Фактори розвитку лікувально-оздоровчого туризму в країнах Африки	2	Підготувати доповідь на тему: «Розвиток лікувально-оздоровчого туризму в одній із країн Американського туристичного регіону». «Розвиток лікувально-оздоровчого туризму в одній із країн Африканського регіону» «Розвиток лікувально-оздоровчого туризму в одній із країн Близькосхідного регіону»	6
Тема 12. (Лекція 8) Територіальна організація лікувально-оздоровчого туризму в Україні 1. Фактори розвитку лікувально-оздоровчого туризму в Україні. 2. Типи курортів в Україні та їх	2	Практичне заняття 15-16. Територіальна організація лікувально-оздоровчого туризму в Україні 1. Фактори розвитку лікувально-оздоровчого туризму в Україні.	4	Підготувати доповідь на тему «Сучасний стан, проблеми та перспективи розвитку одного із курортів України» (за вибором студента)	6

Назва теми (лекції) та питання теми (лекції)	Кількість годин	Назва теми та питання практичного заняття	Кількість годин	Завдання самостійної роботи у розрізі тем	Кількість годин
розміщення. 2. Лікувальний профіль санаторно-курортних закладів. 3. Лікувально-оздоровчі туристичні кластери України 4. Сучасний стан та перспективи розвитку медичного (клінічного) туризму в Україні. 5. Проблеми та перспективи розвитку лікувально-оздоровчого туризму в Україні в умовах війни та повоєнного відновлення		6. Типи курортів в Україні та їх розміщення. 7. Лікувальний профіль санаторно-курортних закладів. Найбільші лікувально оздоровчі туристичні кластери України: 5. Сучасний стан та перспективи розвитку медичного (клінічного) туризму в Україні. 2. Дестинації лікувально-оздоровчого туризму в Полтавській області		«Вплив війни на розвиток лікувально-оздоровчого туризму в Україні»	

Таблиця 4.2 Тематичний план навчальної дисципліни (заочна форма навчання)

Назва теми (лекції) та питання теми (лекції)	Кількість годин	Назва теми та питання практичного заняття	Кількість годин	Завдання самостійної роботи у розрізі тем	Кількість годин
<i>Модуль 1. Теоретико-методологічні основи, особливості організації та основні регіони й центри розвитку екологічного та спортивного туризму</i>					
Тема 1 (Лекція1). Сутнісні характеристики, різновиди та особливості розвитку спортивного туризму у світі та в Україні 1. Сутнісні характеристики спортивного туризму. 2. Види спортивного туризму. 3. Ресурсна база та основні регіони розвитку спортивного туризму у світі та в Україні	2	Практичне заняття 1. Сутнісні характеристики, різновиди та особливості розвитку спортивного туризму у світі та в Україні 1. Сутнісні характеристики 2. Види спортивного туризму. 3. Специфіка організації спортивних турів 4. Ресурсна база та основні регіони розвитку спортивного туризму у світі та в Україні	2	Підготувати доповідь на тему: «Нормативно-правова база розвитку спортивного туризму в Україні». Історія розвитку спортивного туризму в Україні.	6

Назва теми (лекції) та питання теми (лекції)	Кількість годин	Назва теми та питання практичного заняття	Кількість годин	Завдання самостійної роботи у розрізі тем	Кількість годин
Тема 2 . Основи топографічної підготовки та спортивного орієнтування в спортивних походах 1. Сутність та види орієнтування в спортивному туризмі. 2. Використання топографічних карт у спортивному туризмі. 3. Орієнтування на місцевості за природними орієнтирами.			2	Охарактеризуйте специфічні умовні знаки на картах для змагань у пішохідному, лижному та велотуризмі.	6
Тема 3. Технологія розробки, організації та проведення спортивних турів 1. Специфіка організації спортивних турів Класифікація та вимоги до розробки спортивних маршрутів. Категорійні та некатегорійні походи. 4. Індивідуальне, групове та спеціальне спорядження у спортивному туризмі				Підготувати доповіді на теми: «Роль знакування у спортивних походах» «Значення фізичної підготовки для безпечного проходження спортивного маршруту».	6

Назва теми (лекції) та питання теми (лекції)	Кількість годин	Назва теми та питання практичного заняття	Кількість годин	Завдання самостійної роботи у розрізі тем	Кількість годин
Тема 4. Характерні риси та особливості організації окремих видів спортивного туризму 1. Особливості розробки, організації та проведення пішохідного, водного, гірського, лижного, гірськолижного, велосипедного туризму. 2. Основні регіони розвитку різних видів спортивного туризму в світі 3. Основні регіони розвитку різних видів спортивного туризму в Україні				Підготувати доповідь на тему: «Розвиток спортивного туризму в регіоні України» (за вибором студента – обирається одна із адміністративних областей)	6
Тема 5. (Лекція 5) Етика та безпека в спортивному туризмі 1. Чинники та види небезпеки в спортивному туризмі 2. Психологічний та медичний аспекти подолання екстремальних ситуацій. 3. Технології мінімізації негативного впливу на НС				Підготувати доповідь на тему: «Підготовка до походу та особиста гігієна в спортивних турах».	6

Назва теми (лекції) та питання теми (лекції)	Кількість годин	Назва теми та питання практичного заняття	Кількість годин	Завдання самостійної роботи у розрізі тем	Кількість годин
<i>Модуль 2. Лікувально-оздоровчий туризм як вид туристичної діяльності</i>					
Тема 6. (Лекція 6) Концептуальні засади розвитку лікувально-оздоровчого туризму Місце лікувально-оздоровчого туризму в структурі туристичної діяльності. Основні сутнісні характеристики 1.Сучасні тенденції розвитку лікувально-оздоровчого туризму у світі та в Україні 2.Основні терміни та поняття 3.Нормативно-правова база розвитку лікувально-оздоровчого туризму в Україні	2	1.		Скласти словник термінів: «лікувальний туризм», «оздоровчий туризм», «медичний (клінічний)» туризм, «санаторно-курортне лікування», «курорт», «бальнеологічні ресурси». «Зробити порівняльну характеристику сучасних моделей організації лікувально-оздоровчого туризму у світі»	6
Тема 7. Ресурсна база лікувально-оздоровчого туризму 1. Природні ресурси як основа розвитку лікувально-оздоровчої діяльності: клімат, рельєф, мінеральні та термальні води, лікувальні грязі, поверхневі прісні води, морські басейни, біоценози		Практичне заняття 2. Ресурсна база лікувально-оздоровчого туризму 1. Природні ресурси як основа розвитку лікувально-оздоровчої діяльності: клімат, рельєф, мінеральні та термальні води, лікувальні грязі,	2	Підготувати доповідь на тему «Лікувально-оздоровчі властивості компонентів природного середовища та їх вплив на організм людини»	6

Назва теми (лекції) та питання теми (лекції)	Кількість годин	Назва теми та питання практичного заняття	Кількість годин	Завдання самостійної роботи у розрізі тем	Кількість годин
2. Інфраструктурні ресурси лікувально-оздоровчого туризму: санаторно-курортне господарство, типи курортів, види лікувально-оздоровчих закладів. 1. 3. Вимоги до персоналу в лікувально-оздоровчих туристичних закладах.		поверхневі прісні води, морські басейни, біоценози та ін.. 2. Інфраструктурні ресурси лікувально-оздоровчого туризму в структурі туристичної діяльності. 3. Основні сутнісні характеристики та особливості лікувально-оздоровчого туризму 4. Нормативно-правова база розвитку лікувально-оздоровчого туризму в Україні			6
Тема 8. Сучасні методи та технології в лікувально-оздоровчому туризмі 1. Сучасні напрями санаторно-курортного лікування. 2. Особливості проектування лікувально-оздоровчих турів. 3. Поняття про медичний (клінічний туризм). 4. Реабілітація в лікувально-оздоровчому туризмі.			2	Підготувати доповідь на тему: «Нетрадиційні оздоровчі методи в лікувально-оздоровчих програмах»;	6

Назва теми (лекції) та питання теми (лекції)	Кількість годин	Назва теми та питання практичного заняття	Кількість годин	Завдання самостійної роботи у розрізі тем	Кількість годин
Тема 9. Лікувально-оздоровчий туризм в Європі 1. Особливості та чинники розвитку лікувально- оздоровчого туризму в країнах Західної Європи. 2. Просторова організація лікувально-оздоровчого туризму в країнах Східної Європи. 3. . Чинники розвитку та основні дестинації лікувально-оздоровчого туризму в країнах Північної та Південної Європи	-			Підготувати доповідь на тему: «Розвиток лікувально-оздоровчого туризму в одній із європейських країн» «Країни, що спеціалізуються на медичному туризмі».	6
Тема 10. Лікувально-оздоровчий туризм в країнах Азії та Тихоокеанського регіону 1. Особливості розвитку лікувально-оздоровчого туризму в країнах Південно-Західної Азії. 2. Найбільші дестинації лікувально-оздоровчого туризму в країнах Південної Азії.		.		Підготувати доповідь на тему: «Розвиток лікувально-оздоровчого туризму в одній із країн Азійсько-Тихоокеанського туристичного регіону»	6

Назва теми (лекції) та питання теми (лекції)	Кількість годин	Назва теми та питання практичного заняття	Кількість годин	Завдання самостійної роботи у розрізі тем	Кількість годин
3. Традиційні та нетрадиційні лікувально-оздоровчі технології в країнах Східної та Південно-Східної Азії. 4. Сучасні тенденції розвитку лікувально-оздоровчого туризму в країнах Австралії та Новій Зеландії					6
Тема 11. Лікувально-оздоровчий туризм в країнах Американського, Африканського та Близькосхідного регіонів 1. Фактори розвитку лікувально-оздоровчого туризму в країнах Північної, Центральної та Південної Америки. 2. Найбільші центри лікувально-оздоровчого туризму США. 3. Фактори розвитку лікувально-оздоровчого туризму в країнах Африки 4. Розвиток ЛОТ в країнах Близькосхідного регіону	-		1	Підготувати доповідь на тему: «Розвиток лікувально-оздоровчого туризму в одній із країн Американського туристичного регіону». «Розвиток лікувально-оздоровчого туризму в одній із країн Африканського регіону» «Розвиток лікувально-оздоровчого туризму в одній із країн Близькосхідного регіону»	6

Назва теми (лекції) та питання теми (лекції)	Кількість годин	Назва теми та питання практичного заняття	Кількість годин	Завдання самостійної роботи у розрізі тем	Кількість годин
Тема 12. Територіальна організація лікувально-оздоровчого туризму в Україні 1. Фактори розвитку лікувально-оздоровчого туризму в Україні. 1. Типи курортів в Україні та їх Лікувальний профіль санаторно-курортних закладів. 2. Лікувально-оздоровчі туристичні кластери України 2. Сучасний стан та перспективи розвитку медичного (клінічного) туризму в Україні.: 3. Проблеми та перспективи розвитку лікувально-оздоровчого туризму в Україні в умовах війни та повоєнного відновлення	-	Практичне заняття 16. Територіальна організація лікувально-оздоровчого туризму в Україні 3. Фактори розвитку лікувально- оздоровчого туризму в Україні. 4. Типи курортів в Україні та їх розміщення. 5. Лікувальний профіль санаторно-курортних закладів. 6. Найбільші лікувально оздоровчі туристичні кластери України. 7. Дестинації лікувально-оздоровчого туризму в Полтавській області	2	Підготувати доповідь на тему «Сучасний стан, проблеми та перспективи розвитку одного із курортів України» (за вибором студента). «Вплив війни на розвиток лікувально-оздоровчого туризму в Україні»	6

Розділ 5. Система оцінювання знань студентів

Таблиця 5. Розподіл балів за результатами вивчення навчальної дисципліни

Назва модулю, теми	Вид навчальної роботи				Кількість балів
	захист виконаного домашнього завдання	обговорення матеріалу занять	виконання навчальних та навчально-дослідних завдань	тестування, контрольна робота	
Модуль 1. Концептуальні засади організації та основні регіони розвитку спортивного туризму у світі та в Україні					
Тема 1. Сутнісні характеристики, різновиди та особливості розвитку спортивного туризму у світі та в Україні	1	1	1	1	4
Тема 2. Основи топографічної підготовки та спортивного орієнтування в спортивних походах	1	1	1	1	4
Тема 3. Технологія розробки, організації та проведення спортивних турів	1	1	1	1	4
Тема 4. Характерні риси та особливості організації окремих видів спортивного туризму	1	1	1	1	4
Тема 5. Етика та безпека в спортивному туризмі	1	1	1	1	4
Поточний контроль					5,0
Модуль 2. Лікувально-оздоровчий туризм як вид туристичної діяльності					
Тема 6. Концептуальні засади розвитку лікувально-оздоровчого туризму	1	1	1	1	4

Назва модулю, теми	Вид навчальної роботи				Кількість балів
	захист виконаного домашнього завдання	обговорення матеріалу занять	виконання навчальних та навчально-дослідних завдань	тестування, контрольна робота	
Тема 7. Ресурсна база лікувально-оздоровчого туризму	1	1	1	1	4
Тема 8. Сучасні методи та технології в лікувально- оздоровчому туризмі	1	1	1	1	4
Тема 9. Лікувально-оздоровчий туризм в країнах Європи	1	1	1	1	4
Тема 10. Лікувально-оздоровчий туризм в країнах Азії та Тихоокеанського регіону	1	1	1	1	4
Тема 11. Лікувально-оздоровчий туризм в країнах Американського та Африканського регіонів	1	1	1	1	4
Тема 12. Територіальна організація лікувально-оздоровчого туризму в Україні	1	0,7	1,5	1	4
Поточний контроль					7
Підсумковий контроль	екзамен				40
Разом					100

Таблиця 6. Система нарахування додаткових балів за видами робіт з вивчення навчальної дисципліни

Форма роботи	Вид роботи	Бали
1. Навчальна	1. Участь в конкурсах на кращого знавця дисципліни: університетських, міжвузівських, всеукраїнських, міжнародних	6
	2. Виконання індивідуальних навчально-дослідних завдань підвищеної складності	6
2. Науково-дослідна	1. Участь в наукових гуртках	6
	2. Участь в конкурсах студентських робіт: університетських, міжвузівських, всеукраїнських, міжнародних	6
	3. Участь в наукових студентських конференціях: університетських, міжвузівських, всеукраїнських, міжнародних	6
Разом*		30

*За додаткові види навчальних робіт студент може отримати не більше 30 балів.

**Альтернативою вивчення окремих тем курсу є вивчення рекомендованих викладачем навчальних контентів відповідного тематичного спрямування на платформах ВУМ, Prometeus, НТОУ (загалом до 30 балів). Підтвердженням вивчення є іменний сертифікат.

Таблиця 7. Шкала оцінювання знань здобувачів вищої освіти за результатами вивчення навчальної дисципліни

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка за шкалою ЄКТС	Оцінка за національною шкалою
90-100	A	відмінно
82-89	B	добре
74-81	C	
64-73	D	задовільно
60-63	E	
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Розділ 6. Інформаційні джерела

Основні

1. Активний туризм: теорія та практика : підручник / М. П. Мальська, М. З. Гамкало, П. В. Романів. – Київ : Видавець ФОП Піча Ю.В., 2022. – 231 с.
2. Грабовський Ю. А. Спортивний туризм. Навчальний посібник. / Ю. А. Грабовський, О. В. Скалій, Т. В. Скалій. – Тернопіль: Навчальна книга- Богдан, 2008. – 304 с.
3. Зубаль М.В., Спортивний туризм: навчальний посібник. / Гуска М.Б., Райтаровська І.В., Мазур В.Й., Авінов В.Л. // Кам'янець-Подільський: ПП Ящишин Ю.І. - 2021. - 417 с.
4. Карпенко Н. М. Регіональні аспекти розвитку лікувально-оздоровчого туризму в умовах модернізації економіки. / Н. М. Карпенко, Ю. В. Карпенко. // Науковий вісник Полтавського університету економіки і торгівлі. Серія «Економічні науки». – 2017. – № 2 (80). – С. 172-179.
5. Карпенко Н.М. Реалізація туристичного потенціалу в умовах війни та повоєнного відновлення: регіональний аспект. / Н.М. Карпенко, П.В. Шуканов, М.М. Логвин, О.В. Єгорова, А.А. Шуканова //Актуальні проблеми сталого розвитку 2 (№4), 2025. С 80-87. <http://dspace.puet.edu.ua/handle/123456789/15601> Любіцева О. О. Туристичні ресурси України: навч. посібник / О. О. Любіцева, Є. В. Панкова, В. І. Стафійчук. – К.: Альтерпрес, 2007. – 369 с.
6. Карпенко Н.М. Розвиток туризму у Полтавській області: сучасні тенденції та їх актуалізація // Н. М. Карпенко, М.М Логвин., А.А. Шуканова // ІНТЕЛЕКТ ХХІ. – 2020. - № 4. - С. 22-27.
7. Мальська М. П. Медичний і оздоровчий туризм (міжнародні і національні аспекти). Навч. посіб. / М.П. Мальська, О. Ю. Бордун, Н. В. Антонюк– Київ: Каравелла, 2022. – 234 с.
8. Мальська М. П. Медичний туризм: теорія та практика : навч. посіб. / М.П. Мальська, О. Ю. Бордун . – К.: Центр учбової літератури, 2018. -128 с.
9. Павленко Є.Є. Оздоровчий туризм : навч. посібник для студентів денної форми навчання / Є.Є. Павленко, Г.С. Ільницька, В.О. Павленко. – Х. : НФаУ. 2021. – 114 с.
10. Писарева І. В., Григоренко А.Ю. Дослідження сучасного стану та перспектив розвитку спортивного туризму в Україні. / Ш.В. Писарева, А.Ю. Григоренко // Економіка та суспільство. Випуск # 33 /. - 2021.
11. Тимошенко Л. О. Спортивний туризм: навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. фіз. виховання і спорту: у 2 ч. / Л. О. Тимошенко, К. В. Лабарткава. – Львів: ЛДУФК, 2012. – Ч. 1. – 150 с.
12. Тимошенко Л. О. Спортивний туризм: навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. фіз. виховання і спорту: у 2 ч. / Тимошенко Л. О., Лабарткава К. В. – Львів: ЛДУФК, 2014. – Ч. 2. – 176 с.
13. Фокін С.П. Спортивний туризм: навч.-метод. посібник / С. П. Фокін. – К.: Вид-во Нац. авіац. ун-ту «НАУ-друк», 2009. – 140 с.
14. Фоменко Н. В. Рекреаційні ресурси та курортологія: навч. посібник / Н. В. Фоменко – К.: Центр навчальної літератури, 2007. – 312 с.

Додаткові

15. Бейдик О. О. Рекреаційні ресурси України: навчальний посібник / О. О. Бейдик. – К.: Альтерпрес, 2009. – 400 с.
16. Вимоги безпеки на гірськолижних трасах [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://donlegion.com/index.php?aid=50>
17. Логвин М. М. Міжнародний та вітчизняний туризм в умовах пандемії: нові виклики та реальність. / М. М. Логвин, Н. М. Карпенко, О. О. Тараненко // Інтелект ХХІ. – 2021. – № 3. – С. 29-34.
18. Про курорти: Закон України від 05.10.2000 р. № 2026-III. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2026-14>
19. Про оздоровлення та відпочинок дітей: Закон України від 04.09.2008 р. № 375-VI [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/375-17>
20. Про охорону навколишнього природного середовища: Закон України від 25.06.1991 р. № 1264-XII [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/1264-12>
21. Про страхування: Закон України від 07.03.1996 р. № 85/96-ВР [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/85/96-%D0%B2%D1%80>
22. Про туризм: Закон України від 15 вересня 1995 р. № 324/95-ВР [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/324/95-%D0%B2%D1%80>
23. Сайт Всесвітньої туристичної організації ООН [Електронний ресурс]. – Режим доступу: www.unwto.org
24. Сайт Української Асоціації активного та екологічного туризму [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://uaeta.org>
25. Стратегія розвитку туризму та курортів на період до 2026 року. Схвалено розпорядженням Кабінету Міністрів України від 16 березня 2017 р. № 168-р [Електронний ресурс]. – Режим доступу: zakon2.rada.gov.ua/laws/show/168-2017-р
26. Щур Ю. В. Спортивно-оздоровчий туризм: навч. посіб. [для студ. вищ. навч. закл.] / Ю. В. Щур, О. Ю. Дмитрук. – К.: Альтерпрес, 2003. – 232 с

Розділ 7. Програмне забезпечення навчальної дисципліни

1. Загальне програмне забезпечення, до якого входить пакет програмних продуктів Microsoft Office.
2. Спеціалізоване програмне забезпечення комп'ютерної підтримки освітнього процесу з навчальної дисципліни, яке включає перелік конкретних програмних продуктів – відсутнє.
3. Дистанційний курс «Спеціалізований туризм (Екологічний, спортивний, лікувально-оздоровчий)», який розміщено у програмній оболонці Moodle на платформі Головного центру дистанційного навчання ПУЕТ (<https://el.puet.edu.ua/>).